Mátrixok LU – felbontása és az LU - felbontás alkalmazása egyenletrendszerek megoldására.

I. Adjuk meg az A mátrix LU – felbontását.

1.
$$A = \begin{bmatrix} 2 & 6 & 2 \\ -3 & -8 & 0 \\ 4 & 9 & 2 \end{bmatrix}$$
, szorozzuk meg a mátrixot balról az

$$E_1 = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 3/2 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}, \quad E_2 = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ -2 & 0 & 1 \end{bmatrix}, \quad E_3 = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 3 & 1 \end{bmatrix} \text{ mátrixokkal. Az alábbi mátrixokat}$$

kapjuk

$$A = \begin{bmatrix} 2 & 6 & 2 \\ -3 & -8 & 0 \\ 4 & 9 & 2 \end{bmatrix} \rightarrow \begin{bmatrix} 2 & 6 & 2 \\ 0 & 1 & 3 \\ 4 & 9 & 2 \end{bmatrix} \rightarrow \begin{bmatrix} 2 & 6 & 2 \\ 0 & 1 & 3 \\ 0 & -3 & -2 \end{bmatrix} \rightarrow \begin{bmatrix} 2 & 6 & 2 \\ 0 & 1 & 3 \\ 0 & 0 & 7 \end{bmatrix} = U$$

$$L = E_1^{-1} E_2^{-1} E_3^{-1} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ -3/2 & 1 & 0 \\ 2 & -3 & 1 \end{bmatrix} ,$$

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ -3/2 & 1 & 0 \\ 2 & -3 & 1 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} 2 & 6 & 2 \\ 0 & 1 & 3 \\ 0 & 0 & 7 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 & 0 & 0 \\ -3 & 1 & 0 \\ 4 & -3 & 7 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} 1 & 3 & 1 \\ 0 & 1 & 3 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} .$$
(Az 1. szorzatot használjuk.)

$$2. A = \begin{bmatrix} 6 & -2 & 0 \\ 9 & -1 & 1 \\ 3 & 7 & 5 \end{bmatrix}, \text{ elemi mátrixok: } E_1 = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ -3/2 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}, E_2 = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ -1/2 & 0 & 1 \end{bmatrix}, E_3 = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & -4 & 1 \end{bmatrix}$$

A szorzás után kapott mátrixok: $\begin{bmatrix} 6 & -2 & 0 \\ 9 & -1 & 1 \\ 3 & 7 & 5 \end{bmatrix} \rightarrow \begin{bmatrix} 6 & -2 & 0 \\ 0 & 2 & 1 \\ 3 & 7 & 5 \end{bmatrix} \rightarrow \begin{bmatrix} 6 & -2 & 0 \\ 0 & 2 & 1 \\ 0 & 8 & 5 \end{bmatrix} \rightarrow \begin{bmatrix} 6 & -2 & 0 \\ 0 & 2 & 1 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$

$$L = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 3/2 & 1 & 0 \\ 1/2 & 4 & 1 \end{bmatrix}, \quad A = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 3/2 & 1 & 0 \\ 1/2 & 4 & 1 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} 6 & -2 & 0 \\ 0 & 2 & 1 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

3.
$$A = \begin{bmatrix} 3 & -6 & -3 \\ 2 & 0 & 6 \\ -4 & 7 & 4 \end{bmatrix} = LU = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 2/3 & 1 & 0 \\ -4/3 & -1/4 & 1 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} 3 & -6 & -3 \\ 0 & 4 & 8 \\ 0 & 0 & 2 \end{bmatrix}$$

4.
$$A = \begin{bmatrix} 2 & 1 & -1 \\ -2 & -1 & 2 \\ 2 & 1 & 0 \end{bmatrix} = LU = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ -1 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 1 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} 2 & 1 & -1 \\ 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

5.
$$A = \begin{bmatrix} 3 & -1 & 0 \\ 3 & -1 & 1 \\ 0 & 2 & 1 \end{bmatrix}$$
, az 1. transzformáció után látható, hogy a 2. és 3. sort meg kell cserélnünk, azaz

szorozni kell a
$$P = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \end{bmatrix}$$
 mátrixszal.

$$PA = \begin{bmatrix} 3 & -1 & 0 \\ 0 & 2 & 1 \\ 3 & -1 & 1 \end{bmatrix} = LU = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} 3 & -1 & 0 \\ 0 & 2 & 1 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}, \quad A = P^{-1}LU = P^{T}LU = PLU$$

II. Az együttható mátrix LU – felbontását felhasználva oldjuk meg az adott egyenletrendszereket.

1.
$$\begin{bmatrix} 2 & 8 \\ -1 & -1 \end{bmatrix} \underline{x} = \begin{bmatrix} -2 \\ -2 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 2 & 8 \\ -1 & -1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ -1/2 & 1 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} 2 & 8 \\ 0 & 3 \end{bmatrix}$$
$$L\underline{y} = \begin{bmatrix} -2 \\ -2 \end{bmatrix} \rightarrow \underline{y} = \begin{bmatrix} -2 \\ -3 \end{bmatrix}, U\underline{x} = \underline{y} = \begin{bmatrix} -2 \\ -3 \end{bmatrix} \rightarrow \underline{x} = \begin{bmatrix} 3 \\ -1 \end{bmatrix}$$

$$2. \begin{bmatrix} 2 & -2 & -2 \\ 0 & -2 & 2 \\ -1 & 5 & 2 \end{bmatrix} \underline{x} = \begin{bmatrix} -4 \\ -2 \\ 6 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 2 & -2 & -2 \\ 0 & -2 & 2 \\ -1 & 5 & 2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ -1/2 & -2 & 1 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} 2 & -2 & -2 \\ 0 & -2 & 2 \\ 0 & 0 & 5 \end{bmatrix}$$

$$L\underline{y} = \begin{bmatrix} -4 \\ -2 \\ 6 \end{bmatrix} \rightarrow \underline{y} = \begin{bmatrix} -4 \\ -2 \\ 0 \end{bmatrix}, \quad U\underline{x} = \underline{y} \rightarrow \underline{x} = \begin{bmatrix} -1 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$3. \begin{bmatrix} -1 & 0 & 1 & 0 \\ 2 & 3 & -2 & 6 \\ 0 & -1 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 5 \end{bmatrix} \underline{x} = \begin{bmatrix} 5 \\ -1 \\ 3 \\ 7 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} -1 & 0 & 1 & 0 \\ 2 & 3 & -2 & 6 \\ 0 & -1 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 5 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ -2 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & -1/3 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1/2 & 1 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} -1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 3 & 0 & 6 \\ 0 & 0 & 2 & 2 \\ 0 & 0 & 0 & 4 \end{bmatrix}$$

$$L\underline{y} = \begin{bmatrix} 5 \\ -1 \\ 3 \\ 7 \end{bmatrix} \rightarrow \underline{y} = \begin{bmatrix} 5 \\ 9 \\ 6 \\ 4 \end{bmatrix}, \quad U\underline{x} = \underline{y} \rightarrow \underline{x} = \begin{bmatrix} -3 \\ 1 \\ 2 \\ 1 \end{bmatrix}$$

$$4. \begin{bmatrix} 2 & 1 & -1 \\ -2 & -1 & 2 \\ 2 & 1 & 0 \end{bmatrix} \underline{x} = \begin{bmatrix} 3 \\ -4 \\ 2 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 2 & 1 & -1 \\ -2 & -1 & 2 \\ 2 & 1 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ -1 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 1 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} 2 & 1 & -1 \\ 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$$L\underline{y} = \begin{bmatrix} 3 \\ -4 \\ 2 \end{bmatrix} \rightarrow \underline{y} = \begin{bmatrix} 3 \\ -1 \\ 0 \end{bmatrix}, \ U\underline{x} = \underline{y} \rightarrow \underline{x} = \begin{bmatrix} t \\ 2 - 2t \\ -1 \end{bmatrix}$$